

Sosial læreplan

FAG: Klassens time + oppstart av dagene og i spisepausene

LÆRERE: Kari Lill Reiersølmoen, Anja Sørensen og Trude Jacobsen

Kilder og læreverk: Det er mitt valg, Trivselslederprogrammet, Ukas fokus, Link til livet, boka Nettvett fra Universitetsforlaget, NRK-Super oa.

Det kan bli forskyvninger / forflytninger av temaer. Dette vurderer lærerne på trinnet ut i fra om elevene trenger mer fordypning i en sosial kompetanse, og dersom det er hensiktsmessig ut i fra tverrfaglig arbeid.

Tilpasset opplæring skal være et gjennomgående prinsipp også innenfor arbeid med sosial kompetanse.

Generelle del av læreplanen:

«Læreplanens generelle del utdyper formålsparagrafen i opplæringsloven, angir overordnede mål for opplæringen og inneholder det verdimessige, kulturelle og kunnskapsmessige grunnlaget for grunnskolen og videregående opplæring.»

Sentrale elementer i sosial kompetanse er:

Selvhevdelse: Å ta kontakt med andre, gi uttrykk for egne meninger, tilegne seg informasjon, ta vare på seg selv

Selvkontroll: Å kunne regulere følelsesuttrykk knyttet til konfliktsituasjoner

Ansvarlighet: Å vise respekt for, og ta ansvar for seg selv og andre.

Empati: Å kunne se ting fra andres perspektiv, og sette seg inn i hvordan andre har det.

Samarbeid: Å følge regler og beskjeder, hjelpe og dele med andre. I kunnskapsløftet snakkes det om dagliglivskompetanse kompetanse, etisk og moralsk kompetanse, handlingskompetanse, allmenn og individuell kompetanse og sosioemosjonell kompetanse.

Vi har også innført **Ukas begrep**. Det er ferdigheter innenfor sosial kompetanse og vi fokuserer på ett begrep i uka, og finner arbeidsoppgaver til elevene ut i fra begrepet. **Ukas fokus** gjennomgås mandag morgen og **Ukas begrep** gjennomgås mandag /tirsdag.

På ukeplanene har vi hver uke et **sosialt mål**, i tillegg til læringsmålene i fagene. Disse målene settes ut i fra Ukas fokus og ukas begrep og utvikles i tråd med arbeidet ellers i klassen gjennom året. Metoder (aktiviteter og arbeidsoppgaver bestemmes underveis i bruken av planen.)

I mange år har vi arrangert flere **fellessamlinger** for hele skolen. Foreldrene støtter opp om disse samlingene, og her bygger vi samhold og identitet blant elever, foreldre og ansatte.

Skolen gjennomfører trivselsundersøkelser og elevundersøkelser hvert år. Elevsamtaler og utviklingssamtaler med alle elever og hjem 2 ganger pr. år. Resultatet fra disse samtalene følges opp av lærere og ledelsen.

Vi har stort trykk på tilsyn og hjelp til sosialisering i alle friminutt.

Tidsperiode	Fokus for uke(ne)	Mål	Metode	Kilder	Læreplanmål /generell del/ ny overordnet del/ grunnleggende ferdigheter.
Uke 33 - 35	Ukas fokus: Alle på skolen skal ha venner. Hvordan kan du få andre med i leken- - Klasseregler - Å være en god venn	Skape et klassemiljø der elevene er trygge og det er fritt for mobbing. Vite hva som kjennetegner en god venn. Vite hvordan jeg kan være en god venn. Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være en god venn. Jeg sier noe hyggelig til andre hver dag.	Individuelt, gruppe og felles. Samarbeidsoppgaver og samtale. Begynne å lage klasseregler, samarbeidsoppgave. Samtalegrupper, klassediskusjon. Oppgaver. <u>Samtaletips:</u> Hvilken rolle har vi i skolen? Som lærer, elev og klassekamerat. Hvilke forventninger har vi til hverandre og oss selv? Hva gjør vi hvis vi ser eller hører noe som krenker andre eller oss selv? Nulltoleranse til mobbing! Hva gjør vi hvis vi opplever at vi selv blir mobbet eller at andre mobber? Hvordan kan vi være en god venn?	Forslag: Det er mitt valg. Kapittel 1, leksjon 2 Det er mitt valg, kapittel 6, leksjon 6 og 8. Link til livet.	Overordnet del: 1.6 Demokrati og medvirkning <i>«Skolen skal gi elevene mulighet til å medvirke og til å lære hva demokrati betyr i praksis» s.8</i> <i>«Skolen skal være et sted der barn og unge opplever demokrati i praksis. Elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen» s.9</i>
Uke 36 - 37	Ukas fokus: Jeg sier «STOPP!» - når noen gjør noe med meg som jeg ikke liker - Når andre blir plaget - Jeg respekterer når andre sier «STOPP!»	Elevene er inkluderende og inviterer hverandre med i lek. Gi 3 hyggelige kommentarer til klassekamerater hver dag Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være en god venn. Jeg kan følge klassereglene.	Samtale med elevene om: Hva er utestengning? Hvordan føles det å bli utestengt? Hvordan kan en se at noen blir utestengt? Hva kan en gjøre for invitere andre med i leken? Se film på youtube om tema: https://www.youtube.com/watch?v=GyDlvroM114 Og diskutere tema med elevene etter film Lekekurs for alle med Trivselslederne - forslag til ulike leker i friminuttene og kr.øvingstimene Ferdigtille prosess med klasseregler – informasjonsskriv til foreldrene om prosessen.	Kjetil og Kjartans show. Film 1 – bruk selvironi	Overordnet del: 2.1 Sosial læring og utvikling <i>«Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig.» s. 10</i> Fagplandel: Kr.øving: følge enkle regler og prinsipper for samhandling og samspill og respektere resultata

Uke 38 - 39	Ukas fokus: I klassen vår tar vi vare på hverandre. Hvordan kan vi vise omsorg for hverandre?	Elevene er inkluderende og inviterer hverandre med i lek. Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være vennlig mot andre. Jeg kan følge de regler og normer som gjelder i klassen og på skolen.	Samtale Arbeidsoppgaver til begrepene Vennskap - ta vare på hverandre og være høflige mot hverandre. Mål for dagene: Gi 1 hyggelig kommentar til 3 kamerater. Kunne si takk – det var hyggelig.	Link til livet Jeg og de andre - vennskap Ukas begrep 38: Høflig Å oppføre seg og bruke manerer på en måte som tar hensyn til andre. Ukas begrep 39: Vennlig Å oppføre seg som en venn ved å være positiv og hyggelig.	Overordnet del: 2.5.1 Folkehelse og livsmestring «Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte» s.13 Muntlige ferdigheter som grunnleggende ferdighet.
Høstferie uke 40					
Tidsperiode	Fokus for uke(ne)	Mål	Metode	Kilder	Læreplanmål /generell del/ ny overordnet del/ grunnleggende ferdigheter.
Uke 41 - 42	Ukas fokus: Hvis jeg eller noen andre blir krenket, skal jeg si det til en voksen.	Sosialt mål på ukeplanen: Kunne være oppmerksom på om alle rundt deg har det bra. Kunne si fra til en voksen hvis du ser noen som ikke har det bra.	Nettvett: Hva skjer på nettet? Hva skrives på mobilmeldinger? Hva skrives om medelever? Hvem ser dette? Hva kan konsekvensene bli? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme Gi hyggelige og positive kommentarer til medelever og voksne. Samtale om begrepet krenkelse, og motsetningen til begrepet omsorgsfull. Ukas begrep – med arbeidsoppgaver	Nettvett - kapitel 1: Mobilmelding Nettvettregel nr. 1 Ukas begrep 41: Oppmerksom Å være observant og følge med på det som skjer rundt seg. Ukas begrep 42: Omsorgsfull Å ta hensyn til andre sine følelser, og bidra til at de har det bra.	Overordnet del: 1.1: Mennesker er sårbare og feilbarlige. Tilgivelse, nestekjærlighet og solidaritet er nødvendig for at mennesker skal vokse og utvikle seg. Overordnet del 2.3: Teknologiutvikling kan bidra til å løse problemer, men kan også skape nye. Kunnskap om teknologi innebærer en forståelse av hvilke dilemmaer som kan oppstå ved bruk av teknologi, og hvordan disse kan håndteres.

Uke 43 - 44	Ukas fokus: Jeg bruker ikke stygge ord eller sier noe som kan såre andre.	Sosialt mål på ukeplanen: Uke 43: Jeg kan unngå å bruke stygge ord og jeg sier ikke noe som kan såre andre. Jeg kan være ærlig, si min mening og stå for det. Uke 44: Jeg kan vise at jeg bryr meg om hvordan andre har det. Jeg kan ta hensyn til hva andre føler.	Nettvett: Hva slags informasjon om oss selv er det nødvendig å legge på nettet? Er det lov å legge ut informasjon om andre på nettet? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme Mulige arbeidsmetoder: Samtaler Arbeidsoppgaver Samarbeidsoppgaver - rollespill Leker Gi hyggelige og positive kommentarer tilmedelever og voksne. Ukas begrep – med arbeidsoppgaver	Nettvett - kapitel 2: Verdens fineste bilder Nettvettregel nr. 2 Ukas begrep 43: Ærlig Å snakke sant, si sin mening og stå for det som man sier. Ukas begrep 44: God Å vise at vi bryr oss om hvordan andre har det. Å ta hensyn til hva andre føler.	Sosial læring og utvikling: «Å kunne sette seg inn i hva andre tenker, føler og erfarer, er grunnlaget for empati og vennskap mellom elevene» (s. 10)
Uke 45 - 46	Ukas fokus: Si hei, vær en venn. Blime!	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være positiv og ha tro på at det som skal skje blir bra. Jeg kan være en god venn.	Nettvett: Passordet ditt – hvordan behandler du det? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme Samtaler Arbeidsoppgaver Samarbeidsoppgaver - rollespill Leker	Nettvett - kapitel 3: Fikk du lov? spurte Lisa Nettvettregel nr. 3 Ukas begrep 45: Positiv Å ha troen på at man kan klare noe, og at det som skal skje blir bra. Ukas begrep 46: Tålmodig Å godta ventetid uten å bli irritert eller stresset.	Grunnleggende digitale ferdigheter: (Udir) Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett.

Uke 47 - 48	Ukas fokus: Jeg ler ikke av andre, selv om de sier eller gjør noe som jeg synes er dumt.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan samarbeide med andre, være åpen for andres ideer og jobbe sammen med dem mot et felles mål. Jeg kan være en god venn.	Mobilvett: Passordet ditt – hvordan behandler du det? Samtaler Arbeidsoppgaver Samreidsoppgaver – rollespill leker Lære å gi hjelp og støtte og dele med andre. Lære og le med, men ikke av andre. Vi er alle forskjellige, og vi viser at vi respekterer det. Dramaøvelser om bevisstgjøring av språkbruk og kroppsspråk. Illustrere vonde kommentarer sårer med krølling av hvit ark. Ordtak: «Tungen skarpere en kniven»	Nettvett - kapitel 4: Supervenner4ever Nettvettregel nr. 4 Ukas begrep 47: Samarbeidende Å være åpen for andre sine ideer, å finne en felles løsning og å jobbe sammen mot et mål Ukas begrep 48: Ansvarlig Å være til å stole på slik at andre kan være avhengig av en.	Grunnleggende digitale ferdigheter: (Udir) Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett. Sosial læring og utvikling: «Å kunne sette seg inn i hva andre tenker, føler og erfarer, er grunnlaget for empati og vennskap mellom elevene» (s. 10)
Uke 49 - 51	Ukas fokus: Når vi sier noe bra til andre, blir de glade.	Sosialt mål på ukeplanen: Uke 49: Jeg skal si hyggelige ting til andre. Jeg kan være hjelpsom når noen trenger det. Uke 50: Jeg kan være inkluderende og passe på at ingen holdes utenfor. Uke 51: Jeg kan være takknemlig og sette pris på alt det gode jeg har og får.	- Gladogram - Personlige julehilsner Gi hyggelige og positive kommentarer tilmedelever og voksne. Spørre uventet om noen tregner hjelp	Link til livet Glede Ukas begrep 49: Hjelpsom Å være villig til å tilby andre hjelp når de trenger det. Ukas begrep 50: Inkluderende Å passe på at alle som vil får være med, og at ingen holdes utenfor. Ukas begrep 51: Takknemlig Å være glad for, og sette pris på det man har og får.	
Juleferie					

Tidsperiode	Fokus for uke(ne)	Mål	Metode	Kilder	Læreplanmål /generell del/ ny overordnet del/ grunnleggende ferdigheter.
Uke 1-3	Ukas fokus: Jeg sier «STOPP!» når noen gjør noe med meg som jeg ikke liker. Når andre blir plaget. Jeg respekterer når andre sier «STOPP!»	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan respektere når andre sier STOPP. Jeg kan være omtenkstom og ta hensyn til andres følelser.	Nettvett: Hvem treffer du på nettet? Hva synes du om aldersgrenser på noen nettsted? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme	Nettvett - kapitel 5: Liker Nettvettregel nr. 5 Ukas begrep 1 -3: Omtenkstom Å ta hensyn til andre sine følelser	Grunnleggende digitale ferdigheter: (Udir) Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett.
Uke 4 - 5	Ukas fokus: Jeg sier ja når noen spør om å få leke med meg.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg sier alltid ja hvis noen spør om å få leke med meg. Jeg kan være raus. Jeg kan gi uten å forvente noe tilbake.	Nettvett: Hva gjør du hvis du opplever noe ubehagelig på nettet? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme	Nettvett - kapitel 6: Skaterboyz Nettvettregel nr. 6 Ukas begrep 4-5: Raus Å gi av seg selv uten å forvente noe tilbake. Å se stort på ting og å overse bagateller.	Sosial læring og utvikling: «Alle skal lære å samarbeide, fungere sammen med andre og utvikle evne til medbestemmelse og medansvar» (s. 10) Grunnleggende digitale ferdigheter: (Udir) Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett.
Uke 6 -7	Ukas fokus: Jeg sier hyggelige ting til de jeg møter.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være hyggelig mot andre. Jeg kan være pålitelig. En man kan stole på.		Ukas begrep 6-7: Pålitelig: Å være en man kan stole på.	2.5.1 Folkehelse og livsmestring «Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte» (s.13)

Vinterferie uke 8					
Uke 9	Ukas fokus: Jeg sier hyggelige ting til de jeg møter.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være hyggelig mot andre. Jeg kan være pålitelig. En man kan stole på.	Samtaler om positive og negative kommentarer og kroppsholdninger. Lage gladogram som skal gis til medelever og hjemmet.	Ukas begrep 9: Pålitelig: Å være en man kan stole på.	Muntlige ferdigheter som grunnleggende ferdighet.
Uke 10 - 11	Ukas fokus: Jeg kan la andre bestemme i leken.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan ha evnen til akseptere og tåle noe. Jeg kan la andre være med å bestemme.	Hva gjør du hvis du opplever noe ubehagelig på nettet? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme	Nettvett - kapittel 7: Send meg et bilde 'a Nettvettregel nr. 7 Ukas begrep 10-11: Tolerant Å ha evnen til å akseptere og tåle noe.	Grunnleggende digitale ferdigheter: (Udir) Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett. IKT-plan – Digital dømmekraft. Elevene skal kunne ivareta rettigheter og ansvar knyttet til privatliv.
Uke 12	Ukas fokus: Jeg ler ikke av andre, selv om de sier eller gjør noe som jeg synes er dumt.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg har kontroll på mine egne følelser og handlinger. Jeg ler ikke av andre.		Ukas begrep 12: Sindig: Å ha kontroll på egne følelser og handlinger.	
Påskeferie uke 13					
Uke 14 - 16	Ukas fokus: Det er alltid hyggelig med et smil.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan smile fint til andre. Jeg kan være god og forståelsesfull overfor andre.		Ukas begrep 14-16: Generøs Å være god, forståelsesfull og ikke egoistisk.	Sosial læring og utvikling: «elevens identitet og selvilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre» (s.10)

Uke 17 - 18	Ukas fokus: Når vi sier noe bra til andre, blir de glade.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan si gode ting til andre. Jeg kan lytte til det andre sier.	Nettvett: I hvilke saker synes du det er viktig å kontakte politiet? Leselekse for hele uka, som skal leses og diskuteres sammen med foreldrene hjemme	Nettvett - kapitel 8: Drømmen Nettvettregel nr. 8 Ukas begrep 17-18: Lyttende Å høre oppmerksomt på det som blir sagt.	Grunnleggende digitale ferdigheter: (Udir) Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett. IKT-plan – Digital dømmekraft. Elevene skal kunne ivareta rettigheter og ansvar knyttet til privatliv
Uke 19 - 20	Ukas fokus: Ærlighet varer lengst.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan være ærlig, sann og ekte mot andre.		Ukas begrep 19-20: Oppriktig Å være ærlig, sann og ekte mot andre mennesker.	
Uke 21 - 24	Ukas fokus: I klassen vår tar vi vare på hverandre.	Sosialt mål på ukeplanen: Jeg kan ta vare på de andre i klassen min. Jeg kan vise hensyn til andre.		Ukas begrep 21-24: Forståelsesfull Å vise hensyn til andre og deres situasjon. Å sette seg inn i hvordan andre har det.	